

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 121.

V Ljubljani, v soboto 30. maja 1885.

Letnik XIII.

Dragi sodržavljani!

Dne 5. junija t. l. volimo poslanca v državni zbor za skupino mest in trgov Celje - Brežice. Mi hočemo Avstrijo vzdržati in okrepiti na njenih naravnih podlogah, mi smo prepričani, da vsako telo je samo tadaj zdravo in močno, ako so zdravi in krepki posamezni udje tega telesa, in zato skrbimo, da ne hira nobeden del našega državnega telesa, da se v svojih mejah razvijajo moči vsake dežele in vsakega naroda, ki živi v slavnem našem cesarstvu, ker z močmi posameznih delov raste sila in mogočnost celote, cele države.

Ako se na primer zanemarja skrb za razvijanje in blagostanje le jednega od avstrijskih narodov, hitro nastaja tam siromaštvo, neha potem plačevanje davkov pri siromaškem zanemarjenem narodu, to pa boli vse druge avstrijske narode, ker morajo potem oni plačati toliko več za državne potrebe; zatoraj se mora vsak razumni Avstrijanec potegniti za enakopravnost vseh narodov, in zato, da si vsi med seboj pomagamo. Mi stojimo popolnoma na tleh avstrijske državne ustave in delamo, da se ona vresniči v vseh določbah, posebno tudi v svojem 19. članu, ki ukazuje ravnopravnost vseh avstrijskih narodov. Tej prvi tirjavi zdravega razuma in človekoljubja protivi se stranka, ki se je imenovala „stranko ustave“, ki je pa hitro popustila ustavo, ko je šlo za vresničenje od nje same sklenjene državne osnove. Kandidat te stranke je dr. Foregger. No, ta stranka je od zgodovine sojena, ker je popustila moralna načela v svoji politiki, ker noče izvesti enakopravnosti, katero je sama vknjižila, ker noče vseh Avstrijancev pripoznati kot enakopravnih otrok ene matere, kar so in hočejo biti. O ravnopravnosti pač ne more več prepira biti med ljudmi, ki dobro hočejo veliki naši Avstriji. Enaka bremena, enake pravice!

V notranji politiki Avstrije hočemo toraj, da se bremena in pravice pravično razdelijo med vse državljane, da se na duševni in materialni blagor vseh dežel in narodnosti očetovsko gleda in dela. S tem se bode vzdrževalo in krepilo vseavstrijsko domoljubje in na podlagi enakih pravic v vseh strokah državnega življenja mora se priti do toliko nam potrebnega notranjega miru, v katerem bomo skupno delali za svoje raznovrstne in mnoge materialne in duševne potrebe.

Da se ohrani in razvija naše poljedelstvo, vinarstvo, rudarstvo, naša industrija in trgovina, treba je našim pridelkom in izdelkom izdatne brambe proti tujenemški konkurenci po primerni carini, ki se naj jemlje od tujezemskih pridelkov uvaževanih v naše cesarstvo. Odločno in z vsemi postavnimi sredstvi moramo se toraj protiviti carinski zvezi (Zollunion) z nemškim cesarstvom, katero zastopa kandidat nasprotne stranke, dr. Foregger. Taka zveza bila bi prvič pogin našega pridelovanja vseh vrst, ker bi ga pridelki nemškega cesarstva vtopili, — in drugič prva stopinja do pogina državne samostalnosti Avstrije. Mi nočemo, da bi Avstrija živela od milosti ktere koli sosedne države. Naš poslanec ne sme glasovati, kakor je dr. Foregger storil, za to, da bi bila Avstrija ponižana med države druge vrste. Veseli nas, da lahko opomnimo, da je z nami gledé carinske zveze z Nemčijo in državne samostalnosti Avstrije deželni glavar štajarski grof Wurmbbrand tudi nasprotnik dr. Foreggerja.

Prepričani smo, da nobeden uradnik, nobeden vojak, sploh nobeden pravi avstrijski domoljub ne more in ne sme svojega glasu dati dr. Foreggerju, ampak da „Avstrija je v našem taboru“, in mi v pravo-avstrijskem.

Grof Wurmbbrand, naš soboritelj za državno in narodno-gospodarsko samostalnost Avstrije, ki sicer tudi ravnopravnost pripozna, je bil od Graške trgovinske zbornice enoglasno za kandidata pri državnozbornski volitvi sprejet. Ž njim se tudi strinjajo udje Graške trgovinske zbornice v našem volilnem okrožji, gg. Karol Traun v Celji, Gustav del Cott v Brežicah in Sutter v Konjicah. Ti gospodje so za grofa Wurmbbranda; ne morejo toraj glasovati za njegovega nasprotnika na narodno-gospodarskem polji, dr. Foregger, kateri bi s svojo carinsko zvezo naše izdelke in pridelke ob ceno spravil. Trgovci in obrtniki toraj ne morejo glasovati za dr. Foreggerja, ako so prijatelji svojega kruha, ampak morajo z nami glasovati.

Pošteno domače delo mora se braniti! Rokodelcem in obrtnikom našim mora se zagotoviti zaslužek. Tako se bode tudi proč obračalo od prekucijskih mislij.

Priporočamo za poslanca moža, ki je sam cesarski uradnik, ki je častno vedno poviševal avstrijsko črno-rumeno zastavo, gledé narodnih preprirov pa vedno skušal pomirjevati razsrdene nasprotnike. Naš kandidat za mesti Celje in Brežice, za trge Žalec, Vransko, Mozirje, Ljubno, Gornji Grad, Šoštanj, Šmarje, Laško, Sevnica in Kozje je cesarski svetovalec gospod

Jožef Jerman,

bivši c. kr. okrajni komisar v Brežicah.

Pišite vsi njegovo ime 5. junija na volilne liste!

Živio naš cesar, živila Avstrija!

Za lučjo hodi senca.

Narava je oživela. Zapusti zjutraj zgodaj svojo hišo in stopi pod milo nebo. Luna, nočna kraljica našemu obnebu umiče se ravno s svojega prestola in njene spremljevalke zvezde hité za njo druga za drugo otrešajoč svojo bliščečo luč. Še je nekoliko svetlo na zemlji, razločiš še precej daleč okrog drevje in poslopja ter zraven vsacega telesa vidiš še tudi njegovo — senco. Kar se skrjuje nočna vodnica one nebeške čete. Pred očmi ti se stemni. Nič več ne razločiš ne drevja, ne poslopij, zginila je tudi vsaka senca. Ali za gričem se zarumeni. Solnce razsuje na odpočito zemljo svoje zlate žarke ter splava s svojim ognjenim obličjem proti nebu. Zdaj vlada na zemlji še večja svetloba, kakoršna je bila poprejšnja. V njej ti ni moči razločiti le drevja in poslopij, ampak oko ti občuduje tudi vse, kar se po drevji in okrog poslopij godi. In ako zleti v tem, ko občuduješ novo življenje, veliki vran nad tvojo glavo, šine tudi po tleh nekaj mimo tebe — vranova senca. Ako se potem ozreš okrog sebe, opaziš, da se je tudi tebi pridružila taka tovaršica in da vedno raste v dolino, če stopaš po rebri proti solnei. Prepričaš se, da imaš tem večjo senco, čim višej stojiš. Kar pa vidiš tu v naravi zunaj, to kaže se ti tudi v dušnem življenji. Tudi tu se sveti, se zmračí, potem pa zasije tem lepša luč. Prav zdaj smo tako srečni, da slišimo od vseh strani: dani se, pričena

se razsvitljena dōba. Kdo more to tajiti? Saj svet res napreduje. Koliko izumil je bistri človeški duh v zadnjem času, o čemer niso imeli naši očetje ali dedje ne sluha ne duha! Koliko več ljudi zná zdaj brati in pisati, kakor jih je znalo pred pedesetimi leti! In koliko raznih dobrotelnih naprav in postav imamo sedanje dni, ki jih niso imeli nekdanj! Po tej strani se res daní, res sveti. Ali odmaknimo malo oko od tega sveta, in pogledjmo nekoliko po strani pod ta svit. Pod vsacim žarkom prikaže se nam temna senca in ta senca je tem večja, čim višej v svitlobi stoji ta ali oni narod. Kaj ne, kako čudno je to? Zdi se ti, kakor kaj nemogočega. Ali vendar je resnično. Da se o tem prepričamo, izberimo si eno tako senco in opazujmo jo malo natančneje. Krstimo jo za „zločin“. Naj se nihče ne čudi temu imenu, ali meni, ki imenujem zločin senco današnjih dni. Res, da zločin prav za prav ni senca, ali je pa senčna, t. j. slaba stran dandanašnjega sveta. To se kaže povsod, tudi pri nas med Slovenci. Vendar pa hočem kazati le na nekatere druge kraje, ker ne odkrivam rad domačih ran; nekaj bo pa to morda tudi domá kaj pojasnilo.

Zločinstvo in njegova brata: samomor in potepuštvó s svojimi drugovi so velika senca sedanjemu času. To nam potrjuje na stotine dokazov. Naj navedem le nekatere. Prvi dokaz bodi beseda kazniškega vodje Strosser-ja, kteremu morajo biti take reči vsaj dobro znane. Ta v tem obziru veljavni mož govoril je kot deželni poslanec v Berlinu v nekem zboru krščansko-socijalne stranke o tem predmetu ter je dokazal s številkami, da je zločinstvo, umor in potepuštvó posebno senčna stran današnjih časov ter tudi omenil, da ta senca tem bolj raste, čim bolj se sveti na učenjaškem obzorji in na nebu olikanega sveta. Po Nemškem, pravi, namnožilo se je prebivalstvo od leta 1871 do 1877 za 4 odstotke, zločinstva pa so narasla skoraj za 300 odstotkov! Naštevaje posamezne zločine in pregrehe, omenja, da je l. 1871 po krivem priseglo 594 ljudi, l. 1877 pa 1048. Nrnvni pregreškov bilo je tačas 501, potem pa se je število skoraj početrilo, bilo jih je 1975. Umori, poboji, detomori in nevarna telesna poškodovanja so se podvojili. Večih tatvin šteli so l. 1871 okrog 1615, potem pa 2641. Najbolj pa se je pomnožilo zločinstvo med uradniki, za 375 odstotkov, kar priča, da je po nemških uradnijah marsikaj gnjilega. Samomori, se vé da, se tudi niso skrčili, ampak pomnožili bolj kakor po družih deželah, kar kažejo le številke: izmed enega milijona ljudi umori samega sebe na Irlandskem okrog 17 oseb, ob Renu in v Westfaliji 65, oziroma 70, na vzhodnem in zahodnem Pruskem in po Bavarskem 100, na Brandenburškem in Hanoveranskem 200, po Turingiji in Saksoniji pa še največ, namreč 245, 408. V Avstriji pa pride na milijon ljudi 130 samomorilcev. Toraj nas je nemško cesarstvo v tem daleč prekosilo.

Kakor pa rastejo taki grehi, v tisti meri množí se po Nemškem tudi potepuštvó. Pravijo, da razdelé tam vsako leto nekako med 200.000 potepuhov 120 milijonov mark podpore. Blažena Nemčija, kako si srečna! Ne stezajo po tebi zastonj rok Avstrijski Nemci, ktere navdaja sem ter tje tak duh, kakoršen veje iz navedenih števil!

Pa ne misli, da tako sodim le jaz in Strosser. Tej sodbi pritrjuje še enoglasno mnogo mnogo prič

po širnem olikanem svetu. Ko so otvorili pred kratkim v Majncu porotne obravnave, oglašil se je deželni svetnik, dr. Rauch, in se začel čuditi: pet zatožeb zaradi zločinstva proti pravici, štiri zaradi krive prisega — in sicer ob enem! Kaj tacega še ni bilo slišati v naši deželi. In po pravici je mož tožil. Saj kdo bi mogel ostati miren, videč, da se množé ostudne hudobije proti pravici, ki ostrupljajo nedolžnost, ugonablajo mladino, up človeške družbe ter poživinjajo ljudi, ki so vstvarjeni po podobi božji? Ali kdo more neki miren ostati, ko sliši, da se razširja huda človeška davica: brezvestnost? In vendar jih je na tisoče in tisoče Adamovih otrok, ki se za vse to še ne zmenijo ne. Je-li to dobro znamenje? Ali more človek, ki še čuti kaj je prav in kaj ni prav, hladnokrvno gledati, kako teptá razširjajoča se nezvestoba, neresničnost in krivičnost, in kako prihaja dan na dan bolj v navado kriva prisega? Da, za prazen nič se prisega — se prisega tudi po krivici. Taki zločini, take pregrehe so zlo, ki izpodkopavajo tla družini in državi. Kje je nekdanj tako mogočna rimska država? Pokrila jo je prav ta senca z neminljivo temó.

Kakor pa je v blaženi Nemčiji, prav tako je tudi v drugih naprednejših državah. Na Francoskem razširila se je ta senca že tako silno, da so zaradi nje že republikanski listi v skrbeh. Pariški „Voltaire“ piše n. pr.: „Zločinstvo se množi kakor naraščajoča povodenj. Leta 1872 bilo je na Francoskem pred sodnijo 26.000 zločinov in prestopkov, 10 let kasneje (1882) pa več kakor 81.000! In Pariz je, ki daje največ vojakov vojski zločincev.“ Ko bi se hotli ozreti še v Italijo, Anglijo, Rusijo, pokazalo bi se nam prav tako zlo, vsaj gledé števila, če prav je vrsta zločinov druga. Saj nam spričujejo to časniki dan na dan, naznanjajo nam vedno več žalostnih dogodkov, provzročeni po posameznih zločincih ali po celih družbah. Kako se je motil modri Gibbon, ki je trdil, da se zdaj civilizacija ne more več zgubiti, ker ni več barbarov, ki bi pustili nam dežele! Tacih barbarov kakor so bili nekdanj res ni, ali so pa njim vredni nasledniki, razni zločini. Ti so se namnožili in so še nevarniši od prvih, ker so olikani in imajo boljše priprave. Toliko o senci sami.

Zdaj pa pogledajmo še, odkod prihaja, kaj je njen vzrok? Kdor ima bistre oko, njemu so pokazale vir že poprejšnje vrstice, — je luč, izobraževališča, šola. Ker jo je iztrgala država cerkvi iz rok in po svoje prekrojila, je zdaj taka vzgoja, da rodi oni strupeni senčnati sad. Naši nasprotniki, se vé da, nočejo tega naravnost priznati, pa priznajo nam vendar, če tudi le nehoté. Svobodni učenjaki pravijo: človek ne more biti odgovoren za to, kar počné, češ, saj nima proste volje. Vse, kar stori — tako modrujejo — pripisati je le njihovi vzgoji. Trditve, da nima človek proste volje, ne more katoličan odobriti, pač pa po nekoliko pripozná zadnji stavek, ki pravi, da je človek v svojem dejanji sad svoje vzgoje, da človek odraščén navadno tako dela, misli in govori, kakor so ga naučili. S tem pa, kaj priznavajo ti učenjaki drugzega, nego: današnji nebrojni zločinci delajo tako nepostavno zato — ker so imeli slabo vzgojo, ker so se pa vzgojevali v šoli — delajo tako, ker so hodili v slabo šolo. Radikalni brezverci na Francoskem so izpahnili Boga iz šolskih knjig tako popolno, da se celó imenovati ne smé. Ž njim so vzeli tudi čut za edino pravo, na njegovo mesto pa so vcepili cepič, vzeti od zdvijane brezvestnosti.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. maja.

Notranje dežele.

Ker bodo sedanje *volitve v državni zbor* po svoji splošnosti tega ali onega naših prijateljev morda zanimale, naj jim tu priobčimo dnevni red, v katerem se bodo od danes 30. maja na dalje še vršile.

Danes volijo na Tirolih in na Predarlškem mesta in trgi.

1. junija: Na Gorenje- in Dolenjeavstrijskem mesta in trgi, na Českem kmečke občine, v Bukovini in Solnogradu mesta in trgi, na Tirolih in na Predarlškem trgovinske zbornice, v Trstu II. volilni razred.

2. junija: Na Moravskem, Galiciji, Štajarskem in Koroškem kmečke občine; na Kranjskem, v Istri

in Gorici mesta, v Solnogradu trgovinska zbornica. 3. junija: Dolenje in gorenje Avstrije, Bukovine, Kranjske trgovinske zbornice, Česka mesta, Tirolsko velikoposestvo.

5. junija: V Dolenji Avstriji, Bukovini, Kranjski velikoposestvo, česke trgovinske zbornice, na Moravskem, v Slezijski, na Štajarskem in Koroškem mesta in trgi.

6. junija: Gorenje Avstrije, Česke in Solnograda velikoposestva; v Moravi, Slezijski, Istri, na Goriškem in Koroškem trgovinske zbornice.

7. junija: III. volilni razred v Trstu, ki voli poslanca Nabrgoja.

8. junija: V Moravi, Slezijski, Istri, Gorici in Koroški velikoposestvo, v Galiciji mesta, v Dalmaciji kmečke občine, na Štajarskem trgovinske zbornice.

9. junija: Štajarsko velikoposestvo.

10. junija: Galiske trgovinske zbornice, dalmatinska mesta in Tržaška trgovinska zbornica.

11. junija: Galisko velikoposestvo in dalmatinske trgovinske zbornice.

13. junija: Dalmatinsko velikoposestvo.

Koliko poslancev vsaka dežela voli, prinesli smo konec minulega meseca, kedar so bile volitve razpisane, v političnem pregledu; ktere si je pa vsaka izvolila in kakošnega duha so, objavili jih bomo sproti, kolikor se nam bo to ravno zanimivo zdelo.

Pri večrajšnjih volitvah v *Trstu* izvoljen je bil Rafael Luzzato. Volil je prvi razred, ki ima 252 volilcev. Na volišče jih je prišlo le 123 in od teh je dobil Luzzato 103 glasove. Tega kandidata je priporočala državna stranka v Trstu. Rafael Luzzato, kakor ga nekteri opisujejo, ima silno veliko sreče, mnogo dobre volje, malo duha in tudi z učenostjo se tu pa tam skrega. Pač bi želeli Tržčanom, ko bi jim poslanec Rafael nekoliko preobilne svoje sreče odstopiti mogel, da bi se vsled tega slaba trgovina ob obalah Adrije zboljšala. V ponedeljek pride na volišče drugi razred, kjer si bo menda zopet Burgstaller lavorike poiskal.

Po *kmečkih občinah na Tirolih* so većinoma doseđanji državni poslanci zmagali. Iz konservativnega tabora so zopet voljeni gg. Josip Greuter, dr. Kathrein, baron Rapp, baron Sternbach in Alojzij Gentilini. V Bozensko-Meranskem volilnem okraju je prav malo manjkalo, da ni zmagal konservativni kandidat baron Giovanni, ki je 109 glasov prajel proti izvoljenemu Zallingerju, ki je dobil 111 glasov; ki je sicer tudi konservativen, a proti koncu državnega zbora se je nekako sumljivo obnašal. V Tridentu zmagal je nov kandidat Bazzanella proti bivšemu poslancu baronu Hipolitiju. V okraju Cles-Fondo zmagal je liberalci in član Coroninijevega kluba dr. Lorenzoni. Predarlici ostali so zvesti svojima doseđanjima poslancema dr. Oelzu in Turnherju. Danes volijo po Tirolih in na Predarlškem mesta in trgi, in sicer Tirolci pet, Predarlici pa jednega zastopnika.

Naučni minister baron Konrad vsiljuje se za državnega poslanca v Bukovini, kjer hoče spodrinuti doseđanjega državnega poslanca dr. Zotteja, člana samoupravne stranke bivšega državnega zbora. Čudno je na vsak način to, da Konrad ne kandidira proti profesorju Tomasczuku, temveč, da je ravno dr. Zotta tisti, kterega spodrinuti hoče. Sicer naj bo pa naučni minister le potolažen, da, če se mu tudi posreči v državni zbor med poslance priti, če se mu tudi posreči samoupravno stranko za jednega moža pomanjšati, se mu ondi zaradi tega v bodočem zasedanji ne bo prav nič boljše godilo, kakor se mu je na ministerski klopi, kjer so mu konservativni poslanci spodbili in vničili vse podporne dokaze in zagovore zaradi liberalnega postopanja v šolskih zadevah. Minister Konrad se je na tisto, kakor znano, odrezal, da ni tak, kakoršen se vidi, da je sam za krščanko izrejo; na kar so ga pa še liberalci v roko vzeli, da se je mož v pravem pomenu besede med dvema stoloma na tla vsedel. Govorilo se je potem mnogo, da bode takoj odstopil, kedar se bo sešel nov državni zbor in sedaj skoraj vse na to kaže, ker si Konrad hoče na vsak način kotiček v državnem zboru prisvojiti. Naj si ga le, če bode zastopal načela, kakor jih je do sedaj, se mu tudi v bodočnosti ne bo boljše godilo.

„Agr. Ztg.“ pečá se z volilnem gibanjem po naših deželah in sploh po pokrajinah tostran Litave in je tega prepričanja, da se bodo volitve tako izšle, da bo novi državni zbor sedanjemu *kabinetu grofa Taaffeja* še v večjo podporo, kakor je bil doseđanji. Grof Taaffe prizadeva si narodna nasprotja zediniti pod zastavo sporazumljenja. V tem smislu mora njegovo politiko vsak pametno misleči človek podpirati, komur je kaj mari, da ne bo ena narodnost kladivo, druga pa nakovalo, temveč bi morali Avstrijci vsi kakor bratje drug na drugzega naslanjaje se skupno avstrijsko politiko podpirati in blagor države pospeševati. Grof Taaffe si na vso moč prizadeva, kako bi vdušil narodnostni prepis, s čemur bo izvestno vsem vstregel. Da, res je tako; do semkaj se tudi mi popolnoma zlagamo s hrvatskim politikarjem, nikakor pa ne, kar nam dalje piše, rekoč: „Povsod naveličali so se ljudje že nevespešnega boja, ki se je pričel med narodnostmi, za ktere ni nikjer nevarnosti, toraj tudi obrambe ne potrebujejo; povsod, toraj tudi v Avstriji hočejo

imeti ljudje mir, v katerem želé živáti delo svojih rok.“ S tem se pa deloma nikakor ne vjemamo; ker ni res, da bi slovanska narodnost pod to vlado ne bila v nevarnosti! Le na „Schulverein“ poglejte in videli bote, kako on smé povsod našo narodnost zatirati, zraven tega pa prav po volje kričati, da mu ni nemško narodnost zatiramo. Naj mam Nemci in Lahi, Hrvatom pa Madjarji ne vsiljujejo več svojega jezika, naj nam dajo po vstavi zagotovljeno enakopravnost in mir se bode sam po sebi med avstrijske državljane povrnil in vtrdil.

Kdor se hoče ljudem v zobe dati, pravijo, da se mora ženiti ali pa umreti. Prvega obirajo jeziki od nog do glave; drugzega hvalijo, kakor bi bil najmanj pol svetnika. Razun teh dveh je pa tudi še tretja priložnost, kjer se s človekom oboje ob enem godi in to je *dóba javne kandidature*. Tu kandidata ena stranka v zvezde kuje, druga zopet vpije: Fej te bodi! V tak položaj prišel je poleg sto in sto družih tudi trgovinski minister Pino, ki na Koroškem v Velikovo-Celovškem okraju kandidira. Vsled tega so padli nanj fakijski nemški listi, kakor besni, in ga zdelujejo, da je groza. Zakaj se mu to godi? Zato, ker Pino ne trobi v nemško-liberalni rog, temveč se je Slovanom ob vsaki priliki pravičnega kazal. Kako so Pinota kot cesarskega namesinika v Trstu ljubili naši Primorci ravno zaradi njegove pravičnosti, dokazujejo nam mnoge ondašnje občine, ki so ga za častnega občana imeňovale. To in še marsikaj drugzega je prusakom dobro znano in od tod toliko strastnih napadov na moža, ki si drugzega ne želi, nego vsem narodnostim pravičen biti. Pač smemo Korošcem častitati, če se jim posreči na 2. junija v omenjenem okraju s svojim dandidatom ministrom Pinotom prodreti. Kot trgovinski minister ima trdno stališče in marsikaj dobrega bo lahko dosegel s svojim velikim vplivom za zatiranje Slované na Korošanu.

Vnanje države.

Afganski emir pisal je v Indijo angleškemu namestnemu kralju, kterega je opozoril na govorico, po celem Afganistanu raztreseno, da se je namreč angleški kabinet spustil v pogovor z Rusi, s kterimi sedaj o Afganistanu sklepa ravno narobe, kakor se je bil pred nekterimi tedni z Afganci samimi zmenil in jim obljubil varstvo. Če bo res, kar se po celem njegovem kanatu govori, pravi emir, bo moje slave kmalo konec in Rus bo postal posestnik kanata. Ali je Afganistan res v toliki nevarnosti že sedaj, ne vemo, ker razun omenjene novice v „Morning Post“, o tem vprašanji vsi drugi časopisi molé. — Sploh so pa razmere med Angleži in Rusi gledé vravnjanja državne meje med Afganistanom in Turkestanom že prav prijazne in gré delo dobro in hitro izpod rok — dokler ne bode zopet kake zmešnjave, pri kateri bodo zopet Angleži prijenzali in tako strah Afgancev še zdatno povikšali. Sicer si bodo pa Afganci s svojim izziviljivim postopanjem Ruse še popred na glavo nakopali, kakor bi jim to sploh treba bilo, ker na jako očiten, skoraj bi rekli zabavljiv način angleške topove v deželo uvaževajo, s kterimi hočejo mejo proti Rusom vtrditi. Vedeti bi morali, da s topom edino še ni vse opravljeno in da je učen topničar poleg streliva pri topu poglavitna reč. Od kod pa jih bodo Afganci jemali? Topničarji ne padajo iz nebes, temveč si jih mora vsaka država sama izuriti po šolah nalašč za to vstanovljenih teoretično, pri topu pod milim nebom pa praktično.

Po kaj so šli *Lahi v Rudeče morje?* Trgovino s sužnjimi podpirat! V Assabu imajo laško vojaško gosposko, ktera naj strogo na zatiranje robstva in omenjene kupčije pazi. Videzno tako tudi dela. Kapitani takih ladij, ki iz Afrike v Arabijo sužnje prevaževajo, oglašajo se v Assabu pri laški vojaški gosposki za dovoljenje, če li smejo s svojo ladijo iz Assaba venkaj in proti Arabiji, kjer se mislijo na kakem kraju izkrcati, kjer ni nikake luke in nikake pomorske gosposke. Laška gosposka jih na to vpraša, kaj bodo vozili; ne blaga, odgovarjajo, temveč samo pasazirje (popotnike) bomo prevaževali. Laška gosposka se navidezno dela, kakor bi vganila, kaj mislijo voziti in kapitana brez dovoljenja odpravi. Takoj za njim pa se vselej odpravi kak komisar, ki kapitanu potne papirje pregleda in podpiše in mu s tem v imenu laške pomorske gosposke dovoljenje dá, da sme s svojimi popotniki oditi, kedar mu je drago in jih izkrcati, kjer hoče. Na ta način Italija sramotno trgovino s človeškim mesom kar naravnost podpira, namesto da bi se ji s svojimi križarji krepko vstavljala in jo zatirala. Dotični kapitani, ki s svojimi ladjami sužnje prevažujejo, so takega poslovanja že tako vajeni, kakor svojega pota po morji. Vsled tega je pa laška gosposka ondi že tudi vso veljavo zgubila in se Evropejci v Adenu prebivajoči že iz nje šalijo, češ, Lahi si hočejo svojo civilizacijo v Afriki na podlagi trgovine s sužnjimi vtrditi. Naj bi bili pač rajši doma ostali!

V *srednji Ameriki* in v severnem delu južne Amerike še vedno ni miru. Najnovejše novice iz Paname pripovedujejo, da so vstaši 7. t. m. Cartageno, primorsko mesto v Columbiji, napadli, pa so se opekli. 260 mož mrtvih in ranjenih ostalo je na bojišči; 257 mož, med kterimi je bilo 73 častnikov, je bilo pa vjetih. Veliko srečo imele so vladne čete, ki niso več, kakor le 9 mrtvih in 14 ranjenih imele.

V severni Afriki od Egipta proti zapadu preko Tripolisa pripravljajo se ondašnji narodi na velikansko ustajo, s katero bodo menda že kmalo bruhnili na svitlo, če se ne bodo egiptovska, tripuliska in tuniška vlada pobrigale, da jo zatarejo, dokler je še v kali. Vsaj po obilni množini orožja se sme soditi in po zdatnih sodeh smodnika, ki se po morji v severnoafrikanse pokrajine uvaževajo. Upor ta bo silen, če ga ob pravem času ne zadušé: da, silnejši kakor Sudanski prevrat. Vrh tega bodo pa še Sudanski vstaši pritisnili, kateri so tudi do sedaj po tej poti dobivali iz Evrope smodnik puške in druge potrebe za vojsko. Posebno se pa ondašnji arabski rodovi mnogo brigajo za podporo vstašev in za uvaževanje orožja, kar se jim tudi vedno posreči vsled znane malomarnosti egiptovske in turške gosposke.

Izvirni dopisi.

Iz Šentvida nad Ljubljano, 29. maja. Priprave za blagoslovljenje zastave rokodelskih pomočnikov, ki bodo v nedeljo pri nas, so se začele v pravem pomenu besede in ne bom se lagal, če Vam rečem, da se vse giblje, kar ima količkaj krepke roke. Osem velikanskih majev po 14 in 16 sežnjev visokih postavili bomo v teku jutranjega dnó, na katerih bodo ponosno vihrale narodne, cesarske in cerkvene zastave. Narodne bodo nekatere po 15 metrov dolge. Maji bodo razdeljeni po dva in dva na 4 različna mesta, med katerimi bode ob veliki cesti za sprejem premil. knezoškofa narejen iz obeljenih semrek drevored, ki bo ves z vencí prepleten. Da se bo naša že sama po sebi jako prijazna vas, kolikor se bo le dalo, oblekla v dostojno praznično obleko, prevzeli so skrb za to naši fantje in dekleta, in že danes lahko rečemo, da bodo smeli ponosni biti na svoje delo.

Ker imamo letošnjo jesen osemstoletnico, od kar se je bila tukaj ustanovila duhovnija, ki je pričetek sedauji župniji, jo bomo tudi prav slovesno praznovali in se že sedaj priprave delajo za njo. Tukajšnji klepar, g. Belec, izdelal je za 800 letnico prekrasen kronin svetilnik za 20 sveč, ki je podoben Šenklaškemu in Šentjakobskemu in skoraj da se ne bomo motili, če si upamo trditi, da za njima ne bode zaostal. Poleg novega svetilnika dobili bomo pa tudi novo cerkveno bandero, ki bo nekaj čez 300 goldinarjev veljalo in bo slično frančiškanskemu v Ljubljani. Upamo, da se bode še marsikaj drugega zgodilo in da bodo Št. Vidci vse storili, da se bode slovesnost dostojno obhajala.

Z Goriškega, meseca maja. (Tisočletnica sv. Metoda; škof Strossmayer pa naši srbski bratje razkolniki.) (Dalje.) Slepó trdi nadalje, da Sloveni (kakor piše ta list), kateri izpovedajo ali se spoznavajo danes rimski veri, nimajo one vere, katero sta učila sveta Ciril in Metod; kajti oni ne služijo slavenske liturgije, da oni ne rabijo več cirilice, in kar je ogromna neslišana laž, da oni ne smejo brati sv. pisma, kakor edino le v latinskem jeziku (!), Jaz pa „Draš. Rabošu“ povem, ne le da imam in berem sv. pismo v latinskem jeziku, ampak tudi v nemškem, slovenskem in v istem njih srbskem jeziku. Poslednje sem si že leta 1869 naročil, da se vadim v cirilici in v srbsčini, iz Belgrada. Stari zavet (zakon) je prevedel Gj. Daničić in šteje 770 strani, novi zavet pa Vuk Štefan Karadžić in šteje 242 strani v veliki osmerki s prav ličnimi cirilskimi črkami.

Če tega ne veruje list „Draškov Raboš“, mu pošljem na ogled v Spljet srbsko pisano sv. pismo in pa našo novo slovensko prestavo (6 zvezkov). Kako nespametno je to od naših srbskih bratov, kaj takega trditi slepo in nepremišljeno in tako slepiti svoje čitatelje ter jim krive pojme in predsodke vtiskati, katerih so že itak polni do nas katolikov. Kako piše s prav peklenskim natolecevanjem in s kako pretkanimi zgodovinskimi neresnicami ruje ta mali s cirilico pisani „Raboš“, ki je prvi list, (da bi ga ne bilo nikdar v ta smoter na svitlo!) tiskan s cirilico v Dioklecijanovem gradu,* evo Vam tu njegove lastne besede: „Razun tega — kar je že pred zgoraj pisal podučevaje namreč biskupa Strossmayerja, (kakšna neslišana drznost!) oni katoliki, ali vsaj njih prvaki vedó, da počenši od papeža Štefana VI. (885—891), ki je vladal, ko je umrl sv. Metod, in kateri je vrgel prekletstvo (tako!) na sv. Metoda, pa skozi dolgo vrsto stoletij so papeži ob-

sojevali delo sv. Solunskih bratov; oni vedó, da so bile imena Cirila in Metoda gotovo pozabljena pri narodu do pred deseterimi leti. (!) Ker oni vse to dobro vedó, je po vsem naravno, da zdaj, ko je potrebno zastran načrtov Rima poleg postaviti spomin sv. slavenskih apostelnov tudi pri Slavenih katoliških, in da jih napravijo za orodje za vstvarjenje papeževih namenov v pogledu na iztok, je popolnoma umljivo, da je potrebno posebnih priprav, da se to proslavljenje izvede z nekim načinom in da se razpoloži (pripravi) narod, da slavi spomin svežih svetnikov, kateri so do véčeraj bili razkolniki, za katere niso vedli Latinci do véčeraj. In zares se opazuje prav živahna delavnost danes pri Hrvatih, Poljaki in drugih Slavenih rimske vere, s priliko nastopajoče slavnosti. Pišejo se članki po vsih časnikih, ter dokazuje se svetu, kako sta bila najbolj vdana (katoliški veri) sv. brata, kako so jih papeži vedno ljubili, in kako da je treba zdaj hiteti v „Velehrad“, da se na grobu sv. Metodija prepričajo za to svojo ljubezen in hvaležnost papežu. Vstanovljajo se odbori v ta namen, škofje izdajajo okrožnice (pastirske liste) v tem smislu, z jedno besedo: Napenjajo vse sile, samo da se cilj doseže. In po izgledu (t. j. izvrstno) se bode tudi dosegel. Duša vsega tega gibanja ste Vi, Visokopreosveščeni biškupi Strossmayer, Vi ste oni isti, kateri ste pred tremi leti (prav za prav 4), vzdignili glasovito romanje v Rim,* ali Vi ste zopet tudi tisti, kateri je znal tako oestro ugovarjati l. 1870 proti nezmotljivosti papeževi. Čuden človek morate biti! Tako govori po vsem neveden razkolnik, ter obeta, da bode primerjal v nadaljnjem spisu Strossmayerjevo obnašanje l. 1870 in ono današnjega dneva. Vedeti je pa treba, da nihče in tudi prevzvišeni škof Strossmayer ni govoril naravnost proti papeževi nezmotljivosti, marveč le proti pravosti časa (oportuniteti) za razglašanje, češ, da za to ni še čas.

Kaj pa je nezmotljivost, o tem imajo razkolniki***) in vsi ostali nekatoličani in tudi liberalci po vsem napačen pojem! Ta XX. občni cerkveni zbor, kateri je bil zarad francosko-nemške vojske na negotov čas odložen, je odločil kot verski član ali dogma o nezmotljivem učenstvu papeževem, t. j., nezmotljivosti njegovih izrekov v rečeh vere in nravnosti, kedar papež govori „ex cathedra“ — raz svoje učiteljske stolice — t. j., v svrševanju njegove nadpastirske učiteljske službe.

Akoravno je verovala cerkev že od predavnih časov na papežovo nezmotljivost, opirajočo se na božje razodenje in jasne izreke sv. pisma, zlasti onih, ktere je Kristus govoril sv. Petru (in sv. Petra naslednik je rimski papež), in se je zaničanje tega nauka imelo za krivoverstvo, je našlo to razglašanje pri vsih protivnikih sv. cerkve hudo nasprotstvo. Protestantovski učenjaki, profesorji in časnikarji so strastno napadali to „novotarijo“ v katoliški cerkvi, češ, da je državni nevarna. Žalibog, da so tudi nekateri katoliški duhovni po Nemčiji in celo sloveč profesor Döllinger v Monakovem, trobili v rog njenih nasprotnikov, češ, da tisto zbirališče ni bilo občno in svobodno.

To od vsih škofov celega sveta za občno in svobodno zbirališče spoznano, podvrglo se je brez-pogojno daleč presegaajoči večini glasov in izrečeni definiciji dogme o papeževi nezmotljivosti.***) Seveda se je izreklo tudi neko število škofov proti tej definiciji, pa edino le iz tega razloga, ker je niso imeli še za času primerno in so se bali, da se bodo zlorabno tiste posluževali protivniki cerkve in celo nekatere države (kakor se je res godilo), akoravno tista kar nič ne sega v državne razmere. Vendar v kljub temu so se pozneje tudi ti poslednji podvrgli brez pridržka cerkveni veljavi ter so priznali isti člen o nezmotljivosti papeževi. Ono malo število, zunaj zbora, katero se je temu protivilo, se je imenovalo „Starokatoličane“, in so priznavali človeškemu razumu višo veljavo nego cerkvi, ter niso bili zares nič drugega, kakor Novoprotestanti, kateri so vkljub vsem

*) Tako zamore govoriti le zloba strastnega razkolnika, kakor da je bilo ono romanje (1881) kakšna pregreha! Saj je bila podvzeta le na korist in slavo vsim Slovenom, in ravno tam se je videlo, kako ljubi papež Slovane, kajti tudi grško-zeđinjani so po slovanskem obredu obhajali sv. mašo. Pis.

**) Tudi razkolniki so bili k tistemu povabljeni, ali oni niso hotli priti, ter so izostali s praznimi izgovori, kakor oni povabljeni v sv. evangeliu II. nedelje po binkoštih. Pis.

***) Saj je tudi sedanji prevzvišeni Goriški nadškof A. Z. pri razlaganju dogmatike že 1862. l., toraj še preden se je vedlo, kdaj se snide bližnji občni cerkveni zbor, prerokoval, da se bode papeževa nezmotljivost na prihodnjem prvem občnem zboru stalno določila. Pis.

naporom veliki „fiasko“ v rajhu napravili. Vsled te definicije je nastal deloma tudi tako imenovani „Kulturkampf“, kateri je pa že ravno tako na poti napraviti enaki „fiasko“, kajti peklenske vrata ne bodo premagale Jezusove cerkve in tudi Bismark. železni mož, je o tem računil, ker je menil, da bodo nemški katoličani odpadli od Rima. Ali ti poslednji so prestali in še prestajajo junaško to skušnjo. Pa oprostí, dragi čitatelj, da sem govoreč o naših bratih razkolnikih, malo daleč nehoté v to razpravo zabredel.

Po tem ovinku, glejmo nadalje, kaj piše „Raboš“! — Tretji članek ima napis: „Judín poljubac“ (Judežev poljub). V tem se pisatelj huduje, da se je predrznil „središni svečani odbor“ v Brnu poslati tudi Srbom v Dalmacijo, kakor vsim ostalim razkolnikom vabilo na „vseslavenski shod“ v Velehradu, o priliki tisočgodišnje proslave smrtne dne sv. Metodija. Na tistem so podpisani slavenski bratje: Grof Belkredi, A. Kioviski, A. Hrudnička in dr. J. Lahnit, kateri so „v židovski zvijači toliko premedeni, da imajo kot za najbolj dostojni pečat te slavnosti, ako bi vsi Slaveni se podvizali, da iščejo svojo srečo in svojo rešitev v edinozveličalni katoliški veri“. Dalje piše zopet: „To dokazuje jasno, da so Poljaki in za njimi Čehi, tisti ljudje, kateri dandanes najboljšo Judeževó vlogo igrajo, t. j., posnemajo Juda-izdajaleca, kar razumejo prav mojstersko! . . .“

(Konec prih.)

Domače novice.

(Birmancev) je bilo o Binkoštih v Ljubljani vseh vkup 2596, in sicer 1290 fantov in 1306 deklic. Bili so iz 70 župnij naše škofije, 7 jih je bilo iz Štajarkega in 1 iz Siska na Hrvaškem.

(Procesije sv. Rešnjega Telesa) vdeležil se bode tudi letos Ljubljanski mestni zastop korporativno, kakor se je v véčerajšnji mestni seji na predlog mestnega odbornika g. prof. Zupana sklenilo.

(Nadvojvoda Rainer), vrhovni nadzornik vsih brambovcov, dospel je danes zjutraj v Ljubljano in ogledal kranjske brambovce.

(Volilni shod) o zadevah volitve jednega poslanca za državni zbor bo nocoj ob 7. uri v dvorani Ljubljanske čitalnice.

(Javna dobrodelna „tombola“) bo v nedeljo 14. junija t. l. ob 1/2. uri popoldne na Kongresnem trgu. Čisti dohodki se obrnejo polovica za pomoč bolnikom, polovica pa pomočnemu društvu gospá rudečega križa. Tablica veljá 20 kr. in se dobivajo v knjigotrnici Kleinmayerja; pri trgovcih Karingerju, Tillu, Schafferju in Rögerju, kakor tudi po vseh trafikah in loterijskih uradih.

(Meščanstva pravice) podelile so se v véčerajšnji tajni seji mestnega odbora gg.: Lorencu Blazniku, malemu trgovcu; Francu Cacaku, peku in hišnemu posestniku in J. F. Rögerju, trgovcu in hišnemu posestniku.

(V občino glavnega mesta Ljubljanskega) bili so véčeraj sprejeti gg.: Matija Vodnik, kamnosek in hišni posestnik; Alojzij Fornago, c. kr. major v 20. pešpolku; Ignacij Valentinčič, hišni posestnik in glavni zastopnik „Concordije“; Anton Mlakar, krojač in Ivan Papež sodar.

(Pogreb umrlega nadporočnika Matijeveća) je bil jako lep. Ker je bil ranjki Srbin in razkolnik, ga je spremil k zadnjemu počitku srbski duhovnik, kateri je v staroslovensčini peval, odpevali so mu pa učenci iz tukajšnjega Mahrovega zavoda.

(Postojnska jama) odprta bo od slej na dalje vsak dan že ob 10. uri dopoldne posamičnim popotnikom proti vstopnini 2 1/2 goldinarjev ob električni razsvitljavi.

(Toča) je v resnici velika in strašna šiba božja. Previden gospodar se je pa s primernim zavarovanjem vendar kolikor toliko ogne. Ktera zavarovalna društva, da zavarovanje proti toči sprejemajo, razvidno je iz naših inseratov. Kmetje, ne zamudite vgodne prilike, dokler je še čas, da se ne bodete kesali, kedar bo že prepozno.

(Železnice) objavile so svoj poletni vožni red z nekaterimi premembami za naše kraje veljavnimi. Vsled taistih odhajal bo naglič Dunaj-Ljubno-Pontafel-Rim iz Dunaja ob 7. uri zjutraj; naglič iz Dunaja v Trst ob 7. uri 15 minut zjutraj; poštni vlak z Dunaja v Trst 10 minut

*) Znano je, da je Dioklecijan rimski cesar (284—305) odpovedal se carovanju in da je v Spljetu bival, kjer se je brezskrbno bavil posebno z vrtnarstvom in zelje lastnorčno sadil, kakor se čita v zgodovini. Pis.

prej, toraj ob 1. uri 20 minut iz Dunaja, in mešanec iz Trsta v Mürzzuschlag ob 7. uri 10 minut iz Trsta. V kratkem prinesemo vožnji red popravljen.

Razne reči.

— Gradec in procesija presv. R. Telesa. Znano je, da je Gradec jako liberalno, pa tudi zato brezverno mesto. Že več časa menda se že mestni odbor ni vdeleževal kot tak procesije na sv. Rešnj. Telesa dan, ali vsaj godrnaje in v malem številu. Da bi se pa celó do vrednega sklepa povzdignil, najberž ni nikdo pričakoval. Po večletni agitaciji nekega dr. Hüblerja, da naj se mestni odbor ne vdeležuje te procesije je v predvčerani seji res sklenil s 25 glasovi proti 13: „Mestni odbor kot tak ne gré več s procesijo o sv. Rešnjem Telesu. G. župan se naprosi, da na vabilo knezo-škofa ta sklep naznani.“ Le jeden odbornik je imel pogum, da je očitno izjavil: „Jaz pojdem s procesijo in tu si ne dam nič ugovarjati. Tudi mislim, da imamo mnogo boljšega dela, kakor se v verne reči vtikati.“ Tako poroča včerani „Vtrld.“ — Res lepo in spodbudno! Na Dunaju gredó presvitli cesar odkriti za presv. Rešnjim Telesom in žnjimi najvišji državni dostojanstveniki, katerim Graški odborniki niso vredni.... ti pa nimajo kaj drugega delati, kakor take sklepe kovati!? Res, daleč smo že prišli!

— Janezek iz šole domu priteče in pravi materi: „Kaj ne, da sem ves drugač, kar v šolo hodim?“ — „Res je, pravijo mati, precej si se popboljšal.“ — „Zakaj pa potem še vedno orehe in suhe hrške pred mano zapirate?“

Telegrami.

Trst, 29. maja. V zapadni Istri izvoljen je zopet dosedanji poslanec Franceschi v izhodni pa Vitezič.

Černovice, 29. maja. Pri volitvah po kmečkih občinah Černovice-Storozince-Seret zmagal je konservativni kandidat Ivan Lupul z 260 glasovi liberalnega nasprotnika, ki je 205 glasov dobil.

Černovice, 30. maja. Zotta je zopet voljen v drugem okraji bukovinskih kmečkih občin. (Tukaj je kandidiral, kakor časniki poročajo, minister Konrad. Vr.)

Berolin, 29. maja. Brodovje v Zanzibar namenjeno ima 44 topov in 1200 mož vojakov.

London, 30. maja. „Daily News“ pravi, da je včeraj došli ruski odgovor na angleške predloge gledé Afganistana taiste sprejel, s čemur je granično vprašanje rečeno. Marušak in Zulfikar ostaneta afganska. Glavne točke v meji so se konečno določile. Medsobjone razprave nadaljujejo se, kolikor se le dá prijazno in miroljubno, da se ta nedavno tako kritična točka mirno reši.

Umrlj so:

28. maja. Jožef Matijević, c. kr. nadporočnik, 27 let, vojaška bolnica, črvesna tuberkuloza in pljučni edem.

Tuji.

27. maja.

Pri **Maliču**: J. Engli, inženir, z Dunaja. — Franc Krawany, Viktor Fellner, Schulz, trgovci, z Dunaja. — pl. Krežan, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Slonu**: Josip Joerg in Lovr. Eismayer, trg. pot., iz Mainza. — J. Rossi, lesni trgovec, iz Trsta. — Viljem Hess, okr. zdravnik, s soprogo, iz Kranjske gore. — Valt. Eržen, duhovnik, iz Polhovoga gradea.

Pri **Tavčarji**: S. Withalm, zasebnik, s soprogo, iz Gradaca. — Josip Berthold, zasebnik, iz Celja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Grohar, Mlakar, Habjene, zasebniki, iz Ptuja.

Pri **Avstrijskemu caru**: Andr. Pavločič, iz Beljaka.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82	gl.	50	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82	„	95	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107	„	90	„
Papirna renta, davka prosta	98	„	45	„
Akcije avstr.-ogerske banke	861	„	—	„
Kreditne akcije	288	„	20	„
London	124	„	20	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleonid.	9	„	85 ¹ / ₂	„
Ces. cekini	5	„	85	„
Nemške marke	60	„	90	„

Zahvala.

Živo ginjeni po brezštevilnih dokazih toliko prisrčnega sočutja o prebitki izgubi našega neizmirno ljubljenega, nepozabljivega soproga, oziroma očeta in brata, gospoda

MARTIN-a BAVDEK-a

izrekamo vsem, ki so ga tako v mnogobrojnem številu spremili k poslednemu počitku, posebno prrč. duhovščini, občanom, ki so ga nosili in svetili, gosp. odbornikom posojilnice Ljubljanske okolice, slavnemu okrajnemu cestnemu odboru, slav. odboru Šišenske čitalnice gospodom pevcom za ginljivo petje, dariteljem mnogih prekrasnih vencev in sploh vsem, kateri so na kakoršnji koli način svoje sočutje skazali, našo najiskrenejšo zahvalo.

V Vodmatu, 27. maja 1885.

Žalujoča rodbina Bavdek-ova.

Lepo posestvo,

obstoječe iz gospodarskega domu s štirimi sobami za vsak posel sposobnimi, 1 kuhinjo, 3 kletmi, 3 gospodarskimi poslopji, 1 strojiščem; pri tem je 13 oralov polja, travnikov in gozda, vse skupaj ležeče. Celo posestvo je jako ugodno za usnarje, za druge obrtnike ali pa tudi za kakega penzionista, ker leži v trgu Lemberg ob novotrasirani železnici Poličane-Slatina, ter velja le 3200 goldinarjev. Polovica cene lahko ostane vknjižena na posestvu. Več se lahko izvé v „Katoliški Tiskarni“ v Ljubljani. (3)

Glasovir,

še rabljiv, se prodá cenó v Rožnih ulicah št. 27, I. nadstropje. (2)

Umetne

zobe in zobovja

ustavlja po najnovjšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, I. nadstropje.

„AZIENDA“

avstrijsko-francosko društvo za zavarovanje proti elementarnim nezgodam na Dunaji.

Društveni delniški kapital znaša 6 milijonov frankov (2,400.000 gl.).

„AZIENDA“ zavaruje proti

škodi po toči

po najugodnejših pogojih in za trdne premije, ne da bi se imelo pozneje še doplačevati. Premije se odmerijo kolikor mogoče cenó in kdor precej plačati ne more, se mu dovoli do konca septembra obrok k plačilu premije.

Oglasila za zavarovanje sprejemajo se pri

glavnemu zastopu „AZIENDE“ v Ljubljani,

Slonove ulice šte. 52.

JOSIP PROSENC,

glavni zastopnik.

(4)

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo najboljšega kmetijskega in poljedelskega orodja in strojev, posebno kromorezuje Henrika Lanža v Mannheimu, izvrstna orala (pluge), kakor tudi druge najboljše izkušene izdelke; nadalje: **Zitne snažilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, oguja in tatov varne kase itd.**; — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavec (gips); dalje železnične šine in kovanja za stavbe. — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (34)

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzajem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 4 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspreh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenec, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vraneli, na jetrih in zoper zlato žilo.** 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

➡ **Svarilo!** Opozorjamo, da se tiste istilute **Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri **J. pl. Trnkóczy-ju.** Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšje zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žvicih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „**cvetu zoper trganje po dr. Maliču**“ z zraven stojčim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu **J. pl. Trnkóczyju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezní na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje huja prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Mallčev protinski cvet za 50 kr.** ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspreh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Mallčev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, vzsem spoštovanjem vdani

Franc Jug,

(9) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne oteklino. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne krogljice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah á 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

➡ Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo. ➡

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.